

Stadshavenonderrichtingen

SO1 – ALGEMENE STADSHAVENONDERRICHTING (TITEL 1 PRSH).....	4
SO2 – OPENBARE VEILIGHEID IN DE STADSHAVEN (TITEL 2 PRSH).....	5
SO2 – 3. Verplichte meldingen (titel 2, hoofdstuk 3 PRSH)	5
I. GEBRUIK VAN HET MARIFOONKANAAL	5
II. MELDPUNTEN	5
SO2 – 4. Ligplaatsen (titel 2, hoofdstuk 4 PRSH)	6
I. MEERBREEDETE VOOR SCHEPEN LANGSZIJ DE KAAIEN IN DE STADSHAVEN	6
II. MEREN AAN UITEINDEN VAN DOKKEN	6
SO2 – 5. Vaarverkeer (titel 2, hoofdstuk 5 PRSH)	7
I. BORDEN	7
II. BRUGSEINEN	10
SO2 – 6. Watergebonden activiteiten (titel 2, hoofdstuk 6 PRSH)	11
I. WONEN	11
A. LIGPLAATSEN.....	11
B. WALAANSLUITINGEN	12
C. AFVALWATERS.....	12
D. MILIEU EN VEILIGHEID.....	13
SO3 – OPENBARE NETHEID EN GEZONDHEID (TITEL 3 PRSH)	14
SO3 – 5. Onderhoud- en herstellingswerken (titel 3, hoofdstuk 5 PRSH)	14
I. ALGEMENE BEPALINGEN	14
1. DEFINITIES	14
2. VERPLICHTE TOELATING EN VERBODSBEPALINGEN.....	14
3. VOORWAARDEN VAN TOEPASSING OP ALLE ONDERHOUD- EN HERSTELLINGSWERKEN ...	16
4. SCHADE.....	17
II. SPECIFIEKE BEPALINGEN VOOR HET UITVOEREN VAN DUIKTAKEN EN ONDERHOUD- EN HERSTELWERKEN AAN VAARTUIGEN, DRIJVENDE CONSTRUCTIES EN HAVENINFRASTRUCTUUR ONDER DE WATERLIJN	18
1. DUIKTAKEN AAN VAARTUIGEN, DRIJVENDE CONSTRUCTIES EN HAVENINFRASTRUCTUUR	18
A. Toepassingsgebied.....	18
B. Voorwaarden	18
2. ONDERHOUD- EN HERSTELWERKEN AAN VAARTUIGEN, DRIJVENDE CONSTRUCTIES EN HAVENINFRASTRUCTUUR ONDER DE WATERLIJN	19

A. Toepassingsgebied.....	19
B. Voorwaarden voor onderwaterreiniging.....	19
C. Voorwaarden voor onderhoud- en herstelwerken onder water.....	19

Gelet op artikel 63 van het Decreet Lokaal Bestuur van 22 december 2017 (B.S. 15 februari 2018).

Gelet op artikel 2 en 79 van het politiereglement voor het stadshavengebied¹, hierna genoemd PRSH.

Voorafgaand

De stadshavenonderrichting (hierna genoemd: SO) bevat onderrichtingen over de uitwerking en uitvoering van het politiereglement voor het stadshavengebied.

De nummering SO1, SO2, SO3....van de SO (Stadshavenonderrichting) verwijst naar de titel van het politiereglement voor het stadshavengebied, waaraan uitvoering wordt gegeven.

In de titels van SO1, SO2, ... wordt verwezen naar de hoofdstukken onder de betrokken titels van het politiereglement voor het stadshavengebied: bijvoorbeeld SO2 - 3. Verplichte meldingen en 4. Ligplaatsen (titel 2, hoofdstukken 3 en 4 PRSH).

---

¹ Goedgekeurd door de Gemeenteraad op 26 april 2021 (Jaarnummer 214), datum inwerkingtreding 2 mei 2021 (CBS_2746)

SO1 – ALGEMENE STADSHAVENONDERRICHTING (TITEL 1 PRSH)

1. Alle aanvragen voor toelatingen/vergunningen/licplaatsen die volgen uit het politiereglement voor het stadshavengebied of uit deze stadshavenonderrichting moeten **minimaal 48 uur** op voorhand (zaterdag, zondag en wettelijke feestdagen niet meegerekend voor de berekening van de 48 uur) aangevraagd worden bij de dienst Stadshaven, behalve indien uitdrukkelijk anders vermeld in deze stadshavenonderrichtingen en/of het politiereglement voor het stadshavengebied.

Voor het aanvragen ervan dient gebruik gemaakt te worden van de elektronische aanvraagformulieren dewelke terug te vinden zijn op het kanaal van de Stadshaven: www.antwerpcityport.be

Werkuren: weekdays van 07u00 tot 22u00

Dienst Stadshaven:

Telefoonnummer: +32 (0)3 338 93 14

Email: stadshaven@antwerpen.be

2. Meldingen, hetzij telefonisch, hetzij via het VHF-kanaal die onder meer kunnen volgen uit artikels 52 (incidenten), 53 (bevuiling) of 65 (gezonken en/of hinderlijk vaartuig of voorwerp) van het politiereglement voor het stadshavengebied, moeten gebeuren aan de dienst Stadshaven, tenzij anders bepaald in de stadshavenonderrichtingen.

Werkuren: weekdays van 07u00 tot 22u00

Dienst Stadshaven:

Telefoonnummer: +32 (0)3 338 93 14

Email: stadshaven@antwerpen.be

Voor noodgevallen waarbij **dringende hulp** vereist is en/of incidenten en watergebonden polluties buiten de werkuren, dient u contact op te nemen met de volgende permanente diensten:

Bel **112** in geval van brand en levensbedreigende situaties.

Bel **101** voor dringende politie-interventies.

Bel **0800 123 12** (Blauwe Lijn) voor niet dringende vragen en meldingen aan de politie.

Wanneer de havenmeester van de stad vereist is vanuit zijn bevoegdheden Stadshaven of Scheldekaaien 'zone stad', zullen deze bovenstaande diensten via een interne procedure contact opnemen met de havenmeester.

SO2 – OPENBARE VEILIGHEID IN DE STADSHAVEN (TITEL 2 PRSH)

SO2 – 3. Verplichte meldingen (titel 2, hoofdstuk 3 PRSH)

I. GEBRUIK VAN HET MARIFOONKANAAL

- a. Alle vaartuigen die in de stadshaven aan het verkeer deelnemen of zouden willen deelnemen, **moeten uitluisteren op het vast marifoonkanaal 23 van de Stadshaven**. Dit mag slechts onderbroken worden voor informatie-uitwisseling met een walstation. Het marifoonkanaal 23 is een duplexkanaal voor radioverkeer tussen de vaartuigen onderling en tussen vaartuigen en de walstations in het stadshavengebied.
- b. Het is verboden:
- tussen twee bruggen in het stadshavengebied te blijven uitluisteren op het werkkanaal van de bruggen en niet terug te schakelen naar kanaal 23.
  - te blijven uitluisteren op het werkkanaal van de Kattendijksluis en niet terug te schakelen naar kanaal 23 wanneer het vaartuig voor de Kattendijksluis ligt om af te schutten; vaartuigen gemeerd in de Kattendijksluis dienen echter wel op het werkkanaal van de Kattendijksluis uit te luisteren.

II. MELDPUNTEN

Het in- en uitvaren van de Stadshaven door riviercruiseschepen, na het bekomen van een geldige ligplaatsvergunning, wordt gemeld volgens onderstaande coördinaten en moet minstens volgende gegevens bevatten:

- ENI-nummer;
- naam vaartuig;
- aantal bemanningsleden en aantal passagiers aan boord van het vaartuig.

Kunstwerk	VHF-kanaal	Telefoonnummer	Permanentie
Via Luikbrug (Asiadok)	23	+32 (0)3 338 93 14	VHF-kanaal: weekdays, 07u00-22u00 Telefoon: weekdays, 07u00-22u00
Via Kattendijksluis			
Via Siberiabrug			

Wanneer het gebruik van de marifoon onmogelijk is of wanneer een oproep via de marifoon niet beantwoord wordt moet de melding gebeuren via het emailadres en/of vast telefoonnummer van de dienst Stadshaven zoals vermeld onder SO1.

I. MEERBREEDETE VOOR SCHEPEN LANGSZIJ DE KAAIEN IN DE STADSHAVEN

- a. Schepen mogen in de stadshaven geen meerbreedte innemen waardoor zij de veilige doorvaart van de scheepvaart in de aanliggende vaargeul, in de vaargeul van en naar bruggeulen, in de omgeving van vernauwde dokdoorgangen en/of de scheiding van vaarwaters hinderen.
- b. De gezamenlijke meerbreedte van vaartuigen langs zij een kaai mag nooit van die aard zijn dat de veilige doorvaart van de vaargeul die grenst aan de kaai waar deze schepen gemeerd liggen, in het gedrang komt. Als algemene regel kan gesteld worden dat de maximum meerbreedte langs heen een kaai ten hoogste 25% van de dokbreedte mag bedragen.
- c. In doorgangen en verbindingen tussen de dokken onderling, bepaalt de stadshavenmeester de maximum toegelaten meerbreedte.
- d. Afwijkingen op toelaatbare meerbreedte vereisen een voorafgaande schriftelijke toelating van de burgemeester.

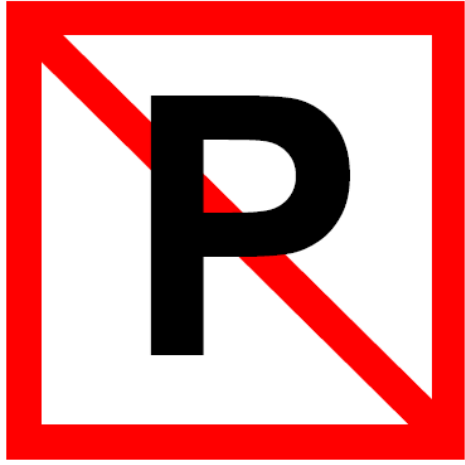

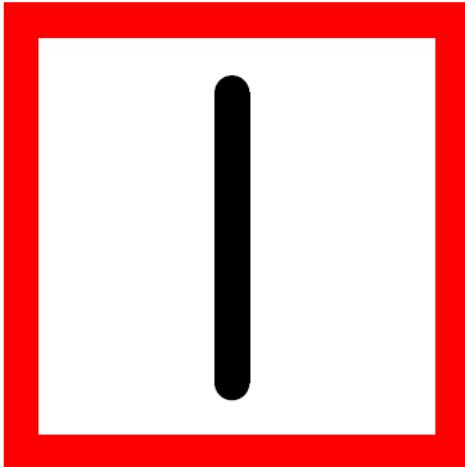
II. MEREN AAN UITEINDEN VAN DOKKEN

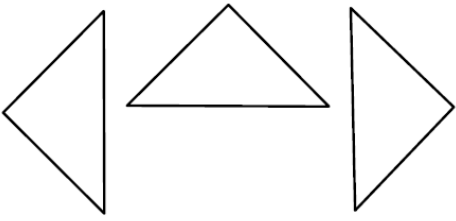
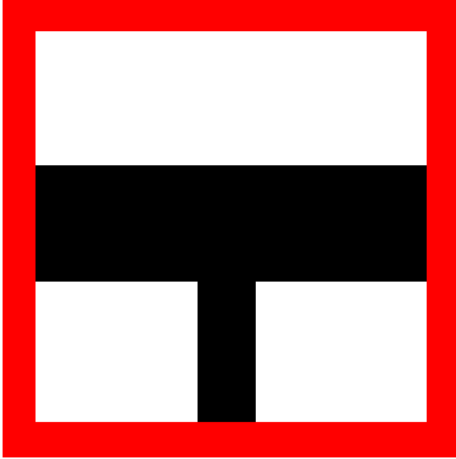
Zonder toestemming van de stadshavenmeester mogen vaartuigen niet meren aan kaaien waar zij niet over de volle lengte tegen de kaai liggen, zodat ze 'uitsteken' aan het einde van een kaai.

I. BORDEN

Volgende specifieke verkeerstekens en informatieborden uit het Algemeen Politie­reglement voor de Scheepvaart op de Binnenwateren zijn aanwezig in het stadshavengebied en dienen strikt nageleefd te worden. In het bijzonder, maar niet limitatief:

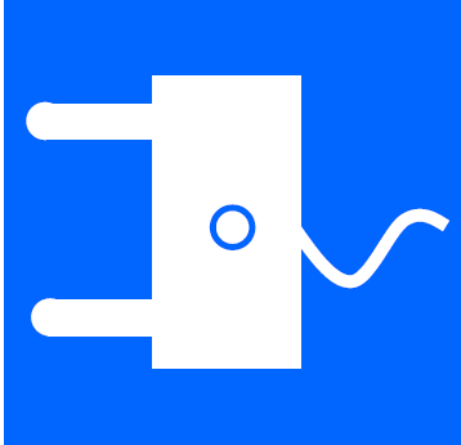
1.1 Verbodsborden

<p>Verboden ligplaats te nemen, enkel bij uitzondering via een ligplaatsvergunning Stadshaven Deze verbodsborden zijn geplaatst in het stadshavengebied, volgens het Waterplan+.</p>	
<p>Verboden te ankeren en ankers, kabels en kettingen te laten slepen en verboden spudpalen te gebruiken, op de door deze borden aangeduide locatie.</p>	
<p>Verplichting bijzonder op te letten, bijvoorbeeld doorgang van een bruggeul of bij een onderdoorvaart van een brug.</p>	

<p>Verplicht gebruik van een marifoon of portofoon op het aangeduide VHF-kanaal.</p>	 <p>A square sign with a thick red border. Inside, the text "VHF" is written in large, bold, black capital letters at the top, and the number "11" is written in large, bold, black digits below it.</p>
<p>De doorvaarthoogte is beperkt tot de waarde aangegeven in meter boven het wateroppervlak.</p>	 <p>A square sign with a thick red border. At the top center, there is a solid black downward-pointing triangle. Below the triangle, the number "7.50" is written in large, bold, black digits.</p>
<p>Pijlen die de richting aangeven waarop het hoofdteken betrekking heeft.</p>	 <p>Three simple black outlines of triangles pointing in different directions: one pointing left, one pointing up, and one pointing right.</p>
<p>Verplichting zich ervan te verzekeren vooraleer de hoofdvaargeul op te varen of over te steken dat daardoor de schepen op de hoofdvaargeul niet worden genoodzaakt hun koers of snelheid te wijzigen.</p>	 <p>A square sign with a thick red border. It features a solid black T-shaped symbol centered within the square. The vertical stem of the T is positioned in the lower half of the square, and the horizontal bar is positioned in the upper half.</p>

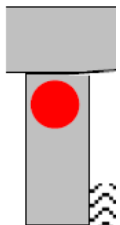
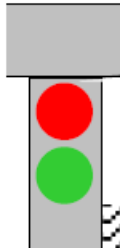
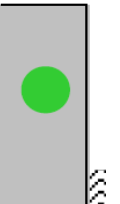
1.2 Gebodsborden

<p>Einde van een verbod of van een gebod geldend voor één vaarrichting of einde van een beperking.</p>		
<p>Drinkwaterpunt, voorziening in de Stadshaven.</p>		
<p>Walstroom, voorziening in de Stadshaven.</p>		

<p>Mogelijkheid om inlichtingen te krijgen via marifoon of portofoon op het aangeduide VHF-kanaal.</p>	
<p>Borden onder het hoofdteken, die bijkomende verklaringen of aanwijzingen geven i.h.k.v. het verbods- of gebodsbord.</p>	

II. BRUGSEINEN

De instructies bij hierna volgende seinen moeten nageleefd worden:

<p>Doorvaart verboden.</p>	
<p>Doorvaart verboden, wordt zo dadelijk toegestaan (het licht bovenaan is rood, het licht daaronder is groen).</p>	
<p>Doorvaart toegestaan (de lichten zijn groen).</p>	

I. WONEN

a. LIGPLAATSEN

Woonschepen die beschikken over:

- een (tijdelijke) ligplaats als vergunninghouder door middel van een toelating burgemeester tot toewijzing van een ligplaats, of;
- een ligplaats als cessionaris door middel van een concessieovereenkomst toegekend door het college van burgemeester en schepenen en/of gemeenteraad;

moeten, onverminderd het bepaalde in artikel 17 – 27 van het politiereglement voor het stadshavengebied, voldoen aan volgende voorwaarden:

- het woonschip van de concessionaris of vergunninghouder dient gemeerd te worden op de aangeduide ligplaats.
- het woonschip dient vakkundig en op een correcte wijze gemeerd met voldoende en afdoende deugdelijke meerlijnen aan de daartoe bestemde meerpalen, zodat het woonschip in alle situaties tegen de kaai, aanlegsteiger of dukdalven gemeerd blijft.
- er mag in geen geval hinder veroorzaakt worden voor doorgaand scheepvaartverkeer, noch aan de wal voor voetgangers.
- de vergunninghouder of concessionaris moet wanneer nodig de nodige ruimte voorzien voor het manoeuvreren, meren of ontmeren van andere schepen.
- de toegang tot het woonschip wordt verzekerd op een veilige wijze. De vergunninghouder of concessionaris dient aan de eigenaars van de naastliggende schepen, indien nodig, toegang te verlenen tot hun vaartuig.
- op bevel van de burgemeester kan de vergunninghouder of concessionaris verplicht worden zijn vaartuig binnen een termijn van maximum 24 uren te laten verhalen naar een andere ligplaats.
- het woonschip moet bewoond zijn en bij afwezigheid van de vergunninghouder of concessionaris gecontroleerd worden door de vergunninghouder of concessionaris of een aangestelde. De vergunninghouder of concessionaris moet steeds bereikbaar zijn.
- het woonschip moet in letters van tenminste 8 cm hoogte de naam en telefoon (24/7) van de vergunninghouder of concessionaris dragen op een plaats, die goed zichtbaar is van op de wal. Elke wijziging van deze gegevens moet aan de stad Antwerpen worden gemeld.
- noch op het schip, noch op het kaaioppervlak of aanlegsteiger is het toegelaten gasflessen te stapelen.

- alle andere goederen in de meest ruime zin van het woord dienen ordelijk te worden gestapeld op het woonschip. Er mogen geen goederen of afval worden gestapeld op het kaaioppervlak of de aanlegsteiger.
- het is verboden in, op of boven het water voorzieningen aan te brengen of voorwerpen te plaatsen zonder voorafgaande toelating van de burgemeester.

b. **WALAANSLUITINGEN**

Walaansluitingen conform de concessieovereenkomst en technische fiche (bijlage concessieovereenkomst) moeten snel en op eenvoudige wijze ontkoppeld kunnen worden.

c. **AFVALWATERS**

- Het is verboden de afvalwaters afkomstig van het woonschip rechtstreeks te lozen in het dokwater (artikel 73 PRSH).
- De concessionaris dient zijn woonschip verplicht aan te sluiten op de openbare riolering conform de concessieovereenkomst. Deze aansluiting betreft het afvoeren van het huishoudelijk afvalwater. Regenwater dient, al dan niet gebufferd, afgevoerd te worden naar het dok. Indien het woonschip uitgerust is met een IBA-zuiveringssysteem, kan de concessionaris een afwijking aanvragen bij de stad Antwerpen met betrekking tot de aansluiting op de openbare riolering en het lozen in het dokwater.

De concessionaris moet op eerste verzoek van de stadshavenmeester en zijn afgevaardigden bewijzen dat het vaartuig is aangesloten op de openbare riolering door middel van een keuringsattest van aansluiting op de riolering of met een attest IBA-Vlarem 2 indien een afwijking werd toegestaan door de stad Antwerpen.

- Het woonschip van een vergunninghouder dient uitgerust te zijn met een IBA-zuiveringssysteem. In het kader van een tijdelijke ligplaats of als overgangsregeling om te voldoen aan voormelde verplichting kan de vergunninghouder een afwijking aanvragen bij de Stad Antwerpen voor het lozen van zijn afvalwaters in een septische tank of alternatieve opslagcapaciteit voor bedoelde afvalstoffen, die aanwezig is in of aan het woonschip. Om een afwijking te bekomen dient de vergunninghouder aan te tonen dat er een septische tank of alternatieve opslagcapaciteit voor bedoelde afvalstoffen aanwezig is in of aan het woonschip ter voorkoming van het lozen in het dokwater.

De vergunninghouder moet op eerste verzoek van de stadshavenmeester en zijn afgevaardigden bewijzen dat het vaartuig beschikt over een IBA-zuiveringssysteem door middel van een attest IBA-Vlarem 2. Indien een afwijking met een septische tank of verzamelput werd toegestaan door de stad Antwerpen dient de vergunninghouder het bewijs te leveren dat deze septische tank of alternatieve opslagcapaciteit voor verzamelput werkelijk wordt leeggemaakt door voorlegging van de facturen ter staving ervan.

d. **MILIEU EN VEILIGHEID**

- De vergunninghouder of concessionaris zal er op toezien dat drijfvuil niet wordt opgehouden ter hoogte van zijn steiger of ligplaats en zal de nodige maatregelen treffen tot het verwijderen van het drijfvuil.
- De vergunninghouder of concessionaris neemt alle maatregelen om elke vorm van milieuschade, zowel op het water als aan de wal, te voorkomen. Hij verbindt zich ertoe ieder incident waarbij bodem- en/of waterverontreiniging ontstaat onmiddellijk te melden aan de dienst Stadshaven.
- De vergunninghouder of concessionaris treft de nodige maatregelen om bij brand, in de mate van het mogelijke, met eigen middelen al de eerste blussingswerken te verrichten en onmiddellijk de hulpdiensten in kennis te stellen.

S03 – OPENBARE NETHEID EN GEZONDHEID (TITEL 3 PRSH)

S03 – 5. Onderhoud- en herstellingswerken (titel 3, hoofdstuk 5 PRSH)

I. ALGEMENE BEPALINGEN

1. DEFINITIES

Gasvrijcertificaat: een certificaat van een door het Havenbedrijf Antwerpen nv van publiek recht (HA) erkend deskundige, waaruit blijkt dat het vaartuig gasvrij is².

Herstellen: warm werk en mechanische en elektrische werken, die nodig zijn om het vaartuig in vaarwaardige en/of deugdelijke toestand te houden, of te herstellen tot dergelijke toestand wordt bereikt.

Mobiliseren: structurele veranderingen aanbrengen aan het vaartuig die niet van permanente aard zijn, om het vaartuig vaarwaardig te maken.

Straalwerken: een oppervlaktebehandeling van harde materialen waarbij met behulp van een compressor en perslucht gritkorrels tegen een voorwerp worden geblazen om een schuureffect te bereiken. Voorbeelden van stralen zijn: het verwijderen van roest of verf van een scheepsromp.

Onderwater reinigen: reinigingswerken aan ondergedompelde scheepdelen waardoor een risico bestaat op vervuiling van water, bodem en waterbodem.

Warm werk: het gebruik van, aangedreven werktuigen of warme klinknagels, slijpen, solderen, branden, lassen of **elk ander werk** dat hitte met zich meebrengt of gensters verwekt die tot gevaar kunnen leiden door de aanwezigheid of de nabijheid van gevaarlijke of brandbare stoffen.

2. VERPLICHTE TOELATING EN VERBODSBEPALINGEN

Toelatingen

Het is voor één ieder verboden om aan, buitenboord of onder of aan een voorwerp aan boord van een vaartuig en drijvende constructie werkzaamheden te verrichten of te doen verrichten, die verband houden met de bedrijfsgereedheid, de aanpassing, het herstel of de verbetering van het schip of het voorwerp tenzij men beschikt over een voorafgaande schriftelijke

---

² Bij de Havenkapiteinsdienst van het Havenbedrijf Antwerpen nv van publiek recht kan een lijst van de ontgassingdeskundigen bekomen worden. Het gaat om personen die, ten minste houder zijn van het diploma van technisch (industriële) ingenieur op het gebied van de scheikunde, die met goed gevolg de proef afgelegd hebben bij de Brandweer Zone Antwerpen i.v.m. de specifieke kennis van de ontgassing, zowel betreffende de technologische als de veiligheidsaspecten.

toestemming van de burgemeester voor volgende onderhouds- en herstellingswerken (art. 76 PRSH):

1. duikwerkzaamheden;
2. onderhouds- en herstellingswerken aan vaartuigen en drijvende constructies onder of boven de waterlijn en hun aanhorigheden;
3. onderhouds- en herstellingswerken aan haveninfrastructuur onder de waterlijn;
4. onderhouds- en herstellingswerken aan haveninfrastructuur boven de waterlijn, waardoor brandgevaar kan ontstaan.

Er is geen toelating vereist voor kleine schilderwerken aan dek en accommodatie/opbouw. De voorwaarden opgenomen onder punt 3 (voorwaarden van toepassing op alle onderhouds- en herstellingswerken) dienen evenwel steeds nageleefd te worden. Voor schilderwerken aan de romp dient men steeds over een toelating te beschikken.

Toelatingen zijn onderworpen aan volgende voorwaarden:

- De aanvraag voor een toelating dient ingediend te worden samen met de aanvraag voor inname van een ligplaats van bedoeld vaartuig. Voor vaartuigen met een vaste ligplaats in het stedelijk havengebied dient de aanvraag werken uiterlijk 48 uur vóór de datum waarop de taak uitgevoerd moet worden (zaterdag, zondag en wettelijke feestdagen niet meegerekend voor de berekening van de 48 uur), toe te komen bij de dienst Stadshaven via het e-formulier, terug te vinden op het kanaal van de Stadshaven: www.antwerpcityport.be
- In de aanvraag moeten de werkomgeving en indien van toepassing de locatie van het vaartuig, de aard en exacte locatie van de werken, of het **vaartuig op eigen kracht kan varen of niet** en het exacte tijdstip van de uitvoering van de werken duidelijk omschreven worden. De werkzaamheden zijn per scheepsbezoek aan de Stadshaven en de te verrichten werkzaamheden mogen ten hoogste drie dagen in beslag nemen;
- De eigenaar van het vaartuig en de uitvoerder(s) van de werken dienen alle voorschriften vermeld in de toegezonden toelatingen, strikt na te leven.
- Een toelating kan te allen tijde herroepen worden om redenen van openbare orde (openbare gezondheid, veiligheid of rust) of wanneer de voorwaarden niet worden nageleefd, zonder dat de betrokkenen enig voorbehoud kunnen maken, noch enige schadevergoeding van de stad kunnen eisen.

Verbodsbepalingen

Het is voor één ieder verboden om in het stedelijk havengebied aan, buitenboord of onder een vaartuig of aan een voorwerp aan boord van een vaartuig of schip sloopwerkzaamheden te verrichten of te doen verrichten, met als doel om het schip uit de vaart te nemen.

Straalwerken aan vaartuigen en drijvende constructies zijn verboden, tenzij het schip ligplaats heeft op of bij een scheepswerf of herstellingsinrichting aan welke een omgevingsvergunning is verleend krachtens het decreet van 8 december 2017 houdende wijziging van diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving.

De onderhouds- en herstellingswerken (2) aan vaartuigen, schepen en drijvende constructies zijn verboden op locaties die zijn aangeduid als stedelijke ontwikkeling zone. De dienst Stadshaven zal in functie van de aangevraagde werken en ligplaats, mogelijks een alternatieve ligplaats voorstellen om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren.

De kaart met aanduiding van de stedelijke ontwikkelingszones alwaar een verbod is voor het uitvoeren van werkzaamheden, is terug te vinden op het kanaal van de Stadshaven: [overzichtskaart stadshaven](#)

Het gebruik van een bijboot of drijvende pontons voor het uitvoeren van onderhouds- en herstellingswerken aan vaartuigen en drijvende constructies is verboden, tenzij mits een voorafgaande schriftelijke toelating van de burgemeester.

3. VOORWAARDEN VAN TOEPASSING OP ALLE ONDERHOUD- EN HERSTELLINGSWERKEN

- Afhankelijk van de te gebruiken techniek variëren de hinderlijke effecten en te nemen maatregelen. Onverminderd de bepalingen van Vlarem en Vlarema dient de aanvrager voorafgaandelijk te overleggen met de dienst milieuvergunningen vooraleer er op onderstaande maatregelen een uitzondering of afwijking kan worden toegestaan. Indien er niet kan worden voldaan aan de opgelegde maatregelen mogen de werken niet starten of worden ze stopgezet;
- De werken dienen te gebeuren met technieken die zo min mogelijk vervuiling veroorzaken van de compartimenten Lucht, Water, Bodem en Waterbodem. De nodige preventieve maatregelen moeten worden genomen volgens de regels van goed huisvaderschap;
- Indien er ondanks het nemen van voornoemde voorzorgsmaatregelen tegen milieuvervuiling tijdens de werken, toch verspreiding van polluenten optreedt ten gevolge van de heersende weersomstandigheden, stopt men de werken vanaf het niveau waarbij verspreiding begint op te treden en de polluenten niet meer kunnen worden gerecupereerd of worden afgevangen;
- De nodige interventiemiddelen, zoals absorptiemateriaal, overmaatse vaten, beschermingsmiddelen, enz., dienen aanwezig zijn om in geval van lekkages, ondeugdelijke verpakking, morsen, en andere incidenten dadelijk te kunnen ingrijpen om de mogelijke schadelijke gevolgen maximaal te kunnen beperken;
- Al de te gebruiken apparatuur dient in degelijke staat te zijn en deugdelijk onderhouden. Indien van toepassing, dienen keuringsattesten te kunnen worden voorgelegd;
- De werkzone moet bij het einde van de werken zorgvuldig gereinigd worden;

- Alle afval wordt gesorteerd en afgegeven aan de wal volgens de geldende afvalstoffenwetgeving (zie voor meer info: <http://navigator.emis.vito.be/milnav-consult/>). De afgifte-attesten dienen te worden bijgehouden en voorgelegd, indien er wordt om gevraagd;
- De uitvoerder van de werken moet alle nodige voorzorgsmaatregelen treffen ter voorkoming van ongevallen en incidenten;
- Wanneer de werken en/of de omstandigheden een gasvrijcertificaat vereisen, zoals bepaald door de stadshavenmeester, is dit maximaal 24 uur geldig. Enkel gasvrijdeskundigen die erkend werden door het Havenbedrijf Antwerpen nv van publiek recht (HA) mogen in het stadshavengebied deze certificaten uitschrijven;
- Op alle plaatsen waar ontplofbaar mengsel kan ontstaan, mag enkel warm werk verricht worden wanneer ter plaatse een toestel opgesteld staat dat door een hoorbaar en/of visueel alarmsignaal de aanwezigheid van een ontplofbaar mengsel aanwijst. Wanneer het alarm van dit toestel in werking treedt, moeten de werkzaamheden onmiddellijk gestaakt worden;
- Buiten het hierboven vermelde toestel dient eveneens een voldoende aantal snel blusapparaten en/of andere brandbestrijdingsmiddelen gebruiksklaar beschikbaar te zijn in de onmiddellijke omgeving;
- Tijdens de ganse duur van het warm werk dient men de werkzaamheden zo uit te voeren dat er gasophoping voorkomen wordt;
- In de nabijheid van de werken mogen zich geen brandbare en/of andere gevaarlijke goederen bevinden;
- Er mag geen warm werk uitgevoerd worden aan boord van schepen tijdens bunkeroperaties.

4. SCHADE

Wanneer voorwaarden niet worden nageleefd, kan de stadshavenmeester van ambtswege, op kosten en risico van elke belanghebbende bij de werken, de nodige maatregelen nemen om de veiligheid te verzekeren. Zo kan bevel worden gegeven om de werken stop te zetten, zonder recht op enige schadevergoeding voor wie hierdoor schade lijdt.

De eigenaar van het vaartuig, de opdrachtgever en de uitvoerder van de werken zijn solidair aansprakelijk, voor alle schade en ongevallen die, rechtstreeks of onrechtstreeks en aan om het even wie of wat, toegebracht zouden worden als gevolg van het uitvoeren van werken/handelingen bedoeld in SO3-5. Ze vrijwaren de stad Antwerpen, voor alle aanspraken die op die grond tegen de stad gericht worden.

II. SPECIFIEKE BEPALINGEN VOOR HET UITVOEREN VAN DUIKTAKEN EN ONDERHOUD- EN HERSTELWERKEN AAN VAARTUIGEN, DRIJVENDE CONSTRUCTIES EN HAVENINFRASTRUCTUUR ONDER DE WATERLIJN

1. DUIKTAKEN AAN VAARTUIGEN, DRIJVENDE CONSTRUCTIES EN HAVENINFRASTRUCTUUR

A. Toepassingsgebied

Onverminderd de bepalingen van Vlarem en Vlarema, moet voor duiktaken met het oog op inspecties, onderhoud- en herstelwerken aan vaartuigen, drijvende constructies en stadshaveninfrastructuur, een toelating aangevraagd worden bij de dienst Stadshaven met het e-formulier op de website van de stad Antwerpen.

B. Voorwaarden

- Een duikploeg bestaat minimaal uit:
  - 1° één duiker;
  - 2° één veiligheidsduiker;
  - 3° één chef van de duikwerkzaamheden die eveneens de taak van oppervlakte assistent op zich neemt.³
- Verwittigingsprocedure: zowel bij aanvang als bij beëindiging van de werkzaamheden dient de aanvrager, opdrachtgever en/of uitvoerder de dienst Stadshaven op de hoogte te brengen.
- Signalisatie tijdens duikwerkzaamheden:
  - De vaartuigen betrokken bij de werkzaamheden voeren de voorgeschreven dagmerken van het scheepvaartreglement (ASBZ).
  - De uitvoerende duikfirma voorziet de nodige landgebonden signalisatie om de werkzone af te bakenen.
  - 's Nachts en bij slechte zichtbaarheid dienen de positie van de duiker kenbaar gemaakt te worden door een oranje flikkerlicht.
- Inzet werkboot door de duikfirma.
De aanwezigheid van een werkboot, uitgerust met marifoon (portofoon) en oranje flikkerlicht is steeds aangewezen en verplicht in volgende gevallen:
  - wanneer tijdens duikwerken in het vaarwater de kans bestaat dat scheepvaart aan het werkkerrein afmeert of gevaarlijk dicht voorbijvaart;
  - wanneer het onmogelijk is de duikwerken tijdig te signaleren aan de naderende of voorbijvarende scheepvaart.

---

³ Artikel 23 Koninklijk besluit van 23 december 2003 betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's bij werkzaamheden in een hyperbare omgeving,

- Indien de voorbijvarende scheepvaart de veiligheidswaarschuwingen van de bemanning van de werkboot of duikleider niet opvolgt, dient dit onmiddellijk aan de dienst Stadshaven en/of politie gemeld te worden.
- Als er niet veilig gedoken kan worden of wanneer één of meerdere voorwaarden niet vervuld zijn, moeten de duikwerkzaamheden onmiddellijk beëindigd worden.

2. ONDERHOUD- EN HERSTELWERKEN AAN VAARTUIGEN, DRIJVENDE CONSTRUCTIES EN HAVENINFRASTRUCTUUR ONDER DE WATERLIJN

A. Toepassingsgebied

Deze bepalingen zijn enkel van toepassing op volgende werkzaamheden: het onder water reinigen van ondergedompelde scheepsdelen en onderhoud en herstellingen aan vaartuigen, drijvende constructies en haveninfrastructuur onder de waterlijn.

B. Voorwaarden voor onderwaterreiniging

Het reinigen van ondergedompelde scheepsdelen is verboden, met uitzondering van het polijsten (=boenen) van de schroef, op voorwaarde dat dit gebeurt met kunststof borstels die een hardheid hebben kleiner dan deze van het schroefmateriaal. Het polijsten is bedoeld om de aangroei te verwijderen en het aantasten van de schroef te voorkomen.

C. Voorwaarden voor onderhoud- en herstelwerken onder water

- Alle nodige voorzorgsmaatregelen moeten getroffen worden door de uitvoerder van het warm werk ter voorkoming van incidenten/ongevallen;
- Er dient een voldoende aantal snel-blusapparaten en/of andere brandbestrijdingsmiddelen gebruiksklaar beschikbaar te zijn ter plaatse;
- Wanneer de werken en/of de omstandigheden een gasvrijcertificaat vereisen, zoals bepaald door de stadshavenmeester, is dit maximaal 24 uur geldig. Enkel gasvrijdeskundigen die erkend werden door het Havenbedrijf Antwerpen nv van publiek recht (HA) mogen in het stadshavengebied deze certificaten uitschrijven;
- Voor de start van de duikwerkzaamheden, dienen de ladingcondities van het vaartuig en (brandstof-) tanks gekend te zijn. Indien noodzakelijk zal er een gasvrijcertificaat dienen voorgelegd te worden aan de Stadshavenmeester;
- Tijdens de ganse duur van de brandwerkzaamheden dient men de werkzaamheden zo uit te voeren dat er gasophoping voorkomen wordt;
- Tijdens het onder water lassen dient de aardingskabel onder water correct vast gemaakt en regelmatig gecontroleerd te worden.